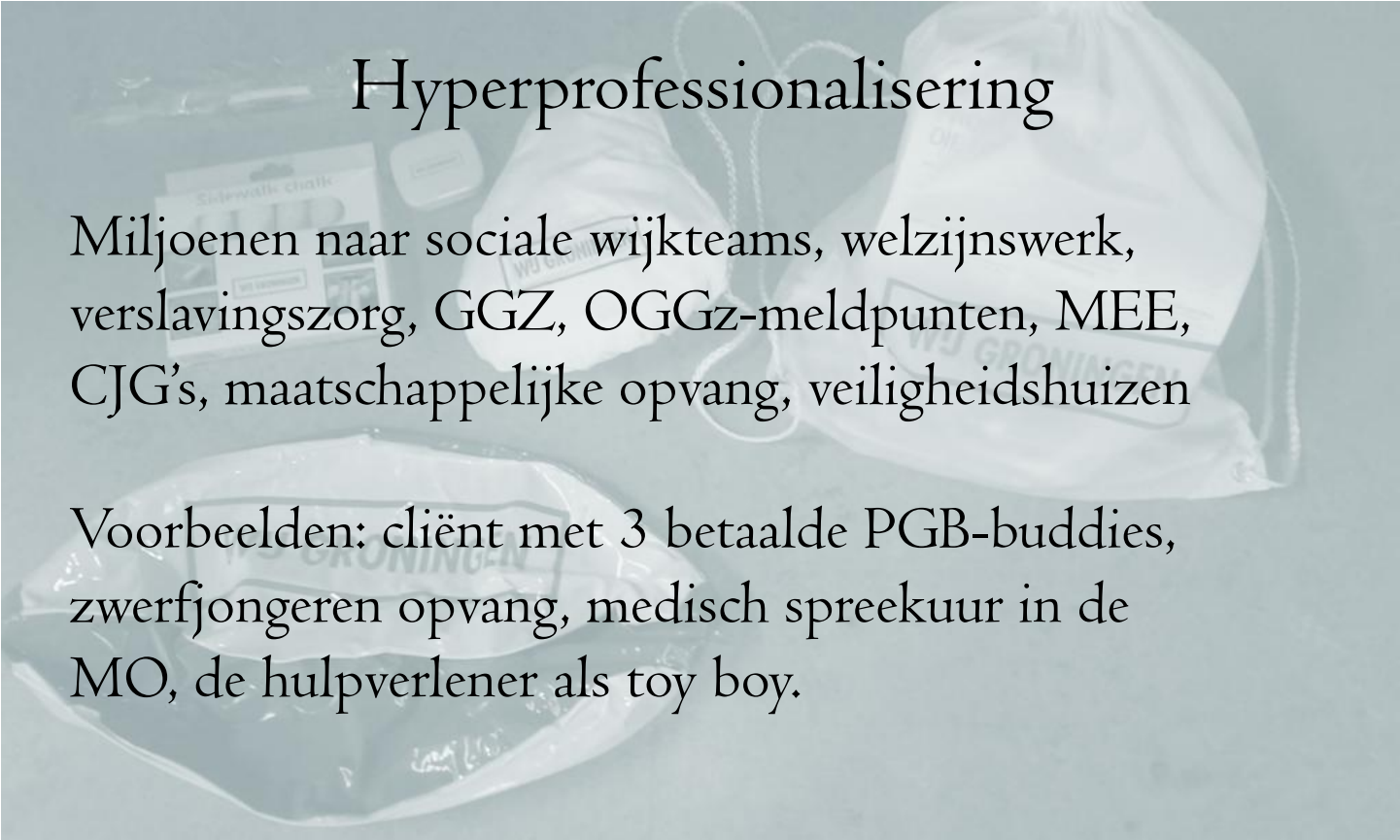


Over de reproductie van afhankelijkheid

Gert Schout, afdeling Metamedica, VUmc



<http://www.stichting-plus.com/wp-content/uploads/2016/02/Publicatie-St.-Plus-Anders-Denken-en-doen-in-het-sociale-domein-compact.pdf>



Hyperprofessionalisering

Miljoenen naar sociale wijkteams, welzijnswerk, verslavingszorg, GGZ, OGGz-meldpunten, MEE, CJG's, maatschappelijke opvang, veiligheidshuizen

Voorbeelden: cliënt met 3 betaalde PGB-buddies, zwerfjongeren opvang, medisch spreekuur in de MO, de hulpverlener als toy boy.

De luxe dat we
kúnnen
uitsluiten

Furedi: therapy
culture (trauma,
kwetsbaarheid, medicalisering,
iatrogenese)

Geloof in
maakbaarheid (pillen ipv
sociale inbedding en terugdringen
overbodigheid)

Dubbele
individualisering
(versmalling tot ik-en-mijn-
cliënt/ hyperindividuele
leefstijlen)

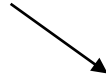
Reproductie van
afhankelijkheden

Risico's mijden aanjaagteams,
overlegstructuren, stroomschema's

Prikkels: aanbod
schept vraag

Symbolische
macht (erkenning)
komt bij de HV

Het
invalideringsleger
rukt op



Hoe meer orde, hoe meer afval

- Hoe ingewikkelder de samenleving hoe meer hulp er nodig is om er in te kunnen participeren
- Overheden perken deze aanspraken in drempels, wachtlijsten, indicaties
- Ziekteloga is verweven met de logica van de verantwoordingsbureaucratie tekorten en stoornissen regelen de toegang tot zorg
- Het invalideringsleger staat op

Illich: Disabling Professionals

- Professionals
 - willen macht uitoefenen (professional power)
 - maken cliënten afhankelijk (dependency cultures)
 - en snijden die af van eigen probleemoplossend vermogen (disabling)
- Klinische, sociale (medicalisering van persoonlijk leed), structurele iatrogenese (proces dat ertoe leidt dat mensen met een medisch verklaard probleem terechtkomen in aparte instituties)

De reddersindustrie I

- Nederland en het maakbaarheidsoptimisme
- Risico-regel-reflex
- Pech moet weg
- Therapy Culture (Furedi), dubbele individualisering (versmalling tot ik-en-mijn-cliënt/ hyperindividuele leefstijlen)
- De markt met een binnenzee aan klanten (meritocratieën genereren afhakers, binding & vertrouwen is schaars)

2

- Het individu/het adres als aangrijpingspunt voor “sociale” interventie
- De hulpverlening als facilitator van hyperindividuele leefstijlen
- De hulpverlening als animeermeisje in overbodige levens
- Onbedoeld, ongewild reproduceert hulpverlening afhankelijkheid

3

- Woonbegeleiding als vervanger van het huwelijk
- It takes a village (maar we bieden hulpverlening)
- Een overheid die zorgt, of een overheid die faciliteert dat mensen voor elkaar zorgen? (67 jaar)
- Keukentafel: aansluiten bij de leefwereld met de papieren van de systeemwereld op tafel

Sociale wijkteams

- Basissystemen (toeslagendiensten, zorgverzekeraars, uitkeringsinstanties, corporaties) zijn zo georganiseerd dat ze alleen foutloos gebruikt kunnen worden door beter opgeleide mensen (die ze niet nodig hebben)
- 80% van het werk bestaat uit brievenbusproblemen: de vuilnisophaaldienst van de bureaucratieën.
- Individuen helpen? Gemeenschappen organiseren zodat ze ermee leren omgaan? Politiek/bestuurlijke actie?

Communicerende vaten

- Aanbodgerichte, (super)gespecialiseerde, marktgerichte, sterk hiërarchische instellingen die het belangrijkste wat er nodig is – sociale inbedding en terugdringen overbodigheid – niet bieden
- De oggz en de sociale teams als afvalbak van bovenstaande
- De samenleving, de sociale wijkteams & de oggz als communicerende vaten.

Mijn eigen kanteling

- Blijvend in beeld (bij wie?)
- Faciliteren wie niet dat mensen hun antisociale leefstijlen kunnen voortzetten/hun conflicten niet oplossen?
- Moeilijk doen (zorgarrangementen) of meedoen?
- Afscheid van de heldenrol (hulpverleners zijn het scharnierpunt naar verandering niet en kunnen de gemeenschap niet vervangen/onderzoekers niet de producent van kennis die tot “vooruitgang” leidt)

Vragen

- Kan psychiatrie onderwijs worden?
- Wie moet er present zijn?
- Kan alle maatschappelijke opvang in zelfbeheer?
- Kan de verslavingszorg gerund worden door ervaringswerkers?
- Een overheid die zorgt, of een overheid die faciliteert dat mensen voor elkaar zorgen?